

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. บริบทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 284 กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตน โดยเฉพาะ

การกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ให้เป็นไปตามทฤษฎีบัญญัติ โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ

เพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542

รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยมี 4 รูปแบบ ดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. เทศบาล
4. องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

การปกครองของประเทศไทยนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย มีการจัดการปกครองแบบพ่อปกครองลูก จวบจนสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ที่มีแนวความคิดการปกครองแบบนายปกครองบ่าวและการปกครองแบบจตุสดมภ์ ในสมัยอยุธยาตอนปลายและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ไม่ปรากฏว่ามีร่องรอยของการปกครองท้องถิ่นตามนัยทางกฎหมาย เช่น ในปัจจุบันวิวัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นประเทศไทยได้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จนกระทั่งภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศเป็นระบอบประชาธิปไตยในปีพุทธศักราช 2475 ได้มีการจัดตั้งราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งประเทศ กล่าวได้ว่า การปกครองท้องถิ่นของไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีพัฒนาการไปในทิศทางที่มีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ

ตำบล เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งจัดตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ต่อมาภายหลังได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2486 และพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2510 กำหนดให้ตำบลมีคณะกรรมการตำบลประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ครูประจำตำบล และกรรมการหมู่บ้านละหนึ่งคน ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นที่ยปรึกษาแก่กำนันในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีแนวคิดที่จะให้ประชาชนนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีโอกาสเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนตามแนวทางการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงได้ปรับโครงสร้างคณะกรรมการตำบลใหม่และจัดตั้งสภาตำบล และจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 ซึ่งมีฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นในปีเดียวกัน

ต่อมาได้มีการปรับปรุงโครงสร้างสภาตำบล โดยคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 247/2509 เนื่องจากมีปัญหาการครอบงำคณะกรรมการตำบลโดยข้าราชการ จนกระทั่งในรัฐบาลสมัยจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีได้ออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 พ.ศ.2515 ยกเลิกสภาตำบลที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 และที่ตั้งตามคำสั่งที่ 275/2509 รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 และจัดให้มีรูปแบบการปกครองในระดับตำบลเพียงรูปแบบเดียว คือ สภาตำบลตามคำประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ซึ่งไม่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นและไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่อย่างใด

กระทั่งต่อมาในรัฐบาลสมัยนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีได้ประกาศนโยบายที่จะกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น และให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อรองรับการกระจายอำนาจตามนโยบายที่ได้ประกาศไว้ จึงได้ตราและประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลถือกำเนิดขึ้นอีกครั้ง ภายหลังได้มีการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 จำนวน 4 ครั้ง โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

การเกิดขึ้นของ อบต. ก็เช่นเดียวกับการเกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่น กล่าวคือ มีจุดกำเนิดจากพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่มุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและการปกครองตนเองที่มีอำนาจอิสระ มีการเลือกตั้ง มีองค์กรเป็นของตนเอง และที่สำคัญคือประชาชนมีส่วนในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง (อุทัย หิรัญโต, 2523 : 30)

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ที่มา มาตรา 45 แห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน ซึ่งมาจากความเห็นชอบของสภา

2. จำนวน กฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้แต่ละหมู่บ้านในเขตตำบลมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 2 คน หากเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน และในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 3 คน อย่างไรก็ตาม กรณีที่มีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านเดิมจำนวนหนึ่งหมู่บ้านขึ้นไป เพื่อจัดตั้งหรือรวมกันจัดตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่นั้น จะต้องดำเนินการเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่ด้วย ส่วนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้งจากหมู่บ้านเดิมก็ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุด โดยถือว่าเป็นกรณีพิเศษที่กฎหมายได้บัญญัติรองรับไว้เนื่องจากมีการจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ แม้ว่าจะเป็นผลให้จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เป็นไปตามกฎหมายกำหนดก็ตาม (ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ 547/2542)

3. คุณสมบัติ ผู้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 47 ทวิ คือ

3.1 มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่รับสมัครเลือกตั้งเป็นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี จนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3.2 ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษา หรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่จะกระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3.3 มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

4. อำนาจหน้าที่ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 46

4.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

4.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

5. การพ้นจากตำแหน่ง กฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอายุคราวละสี่ปีนับจากวันเลือกตั้ง และสถานภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

5.1 ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

5.2 ตาย

5.3 ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

5.4 ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

5.5 มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

5.6 เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น หรือองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

5.7 ขาดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 ทวิ

5.8 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

5.9 ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ

ผู้บริหารท้องถิ่น หรือมีคำวินิจฉัยของนายอำเภอให้สมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สิ้นสุด

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ที่มา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

2. อำนาจหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

2.4 วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2.5 รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

3. การพ้นจากตำแหน่ง กฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง ตามกรณีต่อไปนี้

3.1 ถึงคราวออกโดยวาระ

3.2 ตาย

3.3 ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

3.4 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย

3.5 กระทำการฝ่าฝืนตามที่กฎหมายบัญญัติ

3.6 ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายบัญญัติ

3.7 ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

3.8 ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ประเภทของอำนาจหน้าที่ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แยกออกได้ 2 ประเภท คือ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

2. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มาตรา 66 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้ กิจการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่จัดทำ สามารถจำแนกได้ 2 ประเภทคือ

ก. กิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องจัดทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

(3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็น

ข. กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีดังนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครองและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (12) การท่องเที่ยว
- (13) การผังเมือง

ข้อสังเกต อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่ตัดอำนาจของกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือหน่วยงานของรัฐในการเข้าดำเนินการใดๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในตำบล แต่จะต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าและนำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับกิจการดังกล่าว ไปประกอบการพิจารณาดำเนินงานด้วย

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (4) การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (5) การสาธารณสุขการ
- (6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- (7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา
- (10) การสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (14) ส่งเสริมการกีฬา
- (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (17) การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
- (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ

(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(25) การผังเมือง

(26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(28) การควบคุมอาคาร

(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมการสนับสนุนการป้องกันและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

วิธีการในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำเอง หมายความว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลมิได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจจัดทำกิจการด้วยตนเอง แต่เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 67 และมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แล้วจะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยตนเอง

2. องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับหน่วยงานอื่น องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อกระทำกิจการร่วมกันได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนตามมาตรา 73

การบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา จัดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีโครงสร้างการบริหารงาน ประกอบด้วย

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา มีสมาชิก จำนวน 16 คน มีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 หมู่บ้าน

2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คือ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล มีที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค้การบริหารส่วนตำบลสามารถแต่งตั้งรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้ 2 คน เลขานุการนายกองค้การบริหารส่วนตำบล 1 คน เพื่อช่วยเหลือในการบริหารงาน

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 ได้กำหนดให้้องค้การบริหารส่วนตำบลแบ่งการบริหารงานออกเป็นส่วนราชการต่างๆ ใน้องค้การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. สำนักงานปลัด้องค้การบริหารส่วนตำบล
2. ส่วนการคลัง
3. ส่วนโยธา
4. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ส่วนราชการ้องค้การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่บริหารจัดการในหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานปลัด้องค้การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของ้องค้การบริหารส่วนตำบลและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดใน้องค้การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะรวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการใน้องค้การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายแนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของ้องค้การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย

- 1.1 งานบริหารทั่วไป
- 1.2 งานนโยบายและแผน
- 1.3 งานกฎหมายและคดี
- 1.4 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.5 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6 งานสวัสดิการ และพัฒนาชุมชน

2. ส่วนการคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกาเกี่ยวกับเงินเดือนค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ เงินอื่นๆ การเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้ และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของ้องค้การบริหารส่วนตำบลและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย

- 2.1 งานการเงิน
- 2.2 งานบัญชี

2.3 งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้

2.4 งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

3. ส่วนโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานการควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติ งานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุม การก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติ ติดตาม ควบคุม การปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษาเครื่องกล และยานพาหนะ งานเกี่ยวกับ แผนงาน ควบคุม เก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย

3.1 งานก่อสร้าง

3.2 งานออกแบบควบคุมอาคารและผังเมือง

3.3 งานประสานสาธารณูปโภค

4. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสาธารณสุข การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน การสุขาภิบาล การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย

4.1 งานอนามัยสิ่งแวดล้อม

4.2 งานส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข

4.3 งานรักษาความสะอาด

การจัดบริการสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา สืบเนื่องมาจากการ ที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มีผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอิสระในการ กำหนดนโยบายการบริหารจัดการ การเงินการคลัง และการจัดทำงบประมาณ ใดๆก็ได้ การบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและนโยบายของรัฐบาล กรอบแนวคิดการ จัดบริการสาธารณสุขจึงมีลักษณะนำหลักแนวทางของรัฐบาลกลาง แนวทางของจังหวัด และแนวทาง การพัฒนาของท้องถิ่นเอง ดังนี้

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนากองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา กำหนดไว้ว่า “สร้างสภาพบ้านเมืองน่าอยู่ เพิ่มคุณภาพชีวิต บริการพื้นฐานที่ดี สิ่งแวดล้อมไม่ได้รับผลกระทบ” และกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. ก่อสร้างและซ่อมแซมสาธารณูปการด้านถนน
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านสาธารณูปโภคด้านไฟฟ้า
3. ก่อสร้างและซ่อมแซมสาธารณูปการด้านระบบระบายน้ำ และป้องกันน้ำท่วม
4. พัฒนาการใช้ที่ดิน
5. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน
6. ป้องกันการระบาดของยาเสพติดให้โทษ
7. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
8. สร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
9. บำบัดฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
10. ส่งเสริมสวัสดิการและนันทนาการ
11. ส่งเสริมการกีฬา
12. ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน
13. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
14. ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน
15. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
16. ส่งเสริมการศึกษาและวัฒนธรรมในชุมชน
17. ป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
18. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล
19. พัฒนาประสิทธิภาพบุคลากร

ในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา ได้ให้ความสำคัญในการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานเป็นอย่างมาก เนื่องจากสภาพพื้นที่ยังมีความขาดแคลนถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ ระบบประปา ทำให้การดำรงชีวิตและการสัญจร ขนส่งสินค้า การเกษตรยังไม่ได้ รับความสะดวกสบาย ประชาชนจึงมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานเป็นความต้องการระดับต้นๆ ของประชาชน แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา มีงบประมาณอันจำกัดในแต่ละปีจึงไม่สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตอบสนองความต้องการของ ประชาชนได้ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้พยายามดำเนินการตาม

งบประมาณที่มีทำการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานซึ่งพอจะแสดงปริมาณงานที่ดำเนินการในช่วง งบประมาณ พ.ศ. 2552 ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

โครงการที่ดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา ใช้งบประมาณ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2552 เงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ และเงินช่วยเหลือเงินสะสม เป็นจำนวนเงิน 9,363,212 บาท

1. โครงการก่อสร้างถนนลูกรัง จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 200,000 บาท
2. โครงการก่อสร้างถนนหินคลุก จำนวน 2 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 87,800 บาท
3. โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 782,000 บาท
4. โครงการก่อสร้างขยายสะพาน ค.ส.ล. จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 143,100 บาท
5. โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมพร้อมฝายน้ำล้น ค.ส.ล. จำนวน 2 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 1,360,500 บาท
6. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมผิวจราจรลูกรังและหินคลุก จำนวน 7 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 281,500 บาท
7. โครงการซ่อมแซมถนนผิวจราจรแอสฟัลท์ติกคอนกรีต จำนวน 6 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 504,800 บาท
8. โครงการก่อสร้างพร้อมติดตั้ง เครื่องออกกำลังกายกลางแจ้ง จำนวน 1 โครงการเป็นจำนวนเงิน 99,500 บาท
9. โครงการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะภายในตำบลเกาะพลับพลา เป็นจำนวนเงิน 858,250 บาท
10. โครงการขยายเขตจ่ายน้ำประปาภูมิภาค จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 3,240,000 บาท
11. โครงการถมดินบริเวณที่ดินของ อบต.เกาะพลับพลา จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 1,926,700 บาท
12. โครงการปรับปรุงไหล่ทางหินคลุก จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 58,900 บาท
13. โครงการปรับปรุงคอสสะพาน ค.ส.ล.จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 18,000 บาท
14. โครงการซ่อมแซม, ปรับปรุงหอคระจ่ายข้ามและเสียงตามสายเป็นจำนวนเงิน 198,000 บาท
15. โครงการเสริมพื้นสะพาน ค.ส.ล. จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 65,600 บาท
16. โครงการขุดลอกคลองส่งน้ำ จำนวน 1 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 95,000 บาท
17. โครงการเสริมท่อระบายน้ำและปรับปรุงท่อระบายน้ำ จำนวน 3 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 59,400 บาท

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ได้มีผู้สรุปและแสดงความคิดเห็นไว้ดังต่อไปนี้
ราชบัณฑิตยสถาน (2532 : 246) ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็น ซึ่งตรงกับว่า Opinion ใน
ภาษาอังกฤษไว้ว่าหมายถึง

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัย
หลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา
คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับ
มาหรือเรียนรู้มาและกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่ง
บางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

จํารอง เงินดี (2534 : 2) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นความรู้สึกรับรู้ของบุคคล
ที่มีต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออก
ของทัศนคติก็ได้ สังกัดและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจจะตระหนัก
หรือไม่ตระหนักก็ได้

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534 : 78) ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจต
คติการที่บุคคลกล่าวว่าเรามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้น
การวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

เสริมพันธ์ สาริมาน (2544 : 6) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้าน
ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมิน
จากสถานการณ์ต่างๆ การแสดงออกถึงความคิดเห็นจะมีผลต่อเนื่องมาจากอารมณ์ พื้นความรู้ ภูมิหลัง
ทางสังคมและสภาพความจริงในขณะนั้น ความคิดเห็นไม่อาจบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่อาจจะได้รับ
การยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ซึ่งความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาเปลี่ยนไป

อรรถพร คำคม (2546 : 40) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง เป็นการแสดงออกทาง
ความคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและความคิดเห็นเป็นผลมาจากความเชื่อ ทัศนคติ ความคิด ซึ่งมี
พื้นความรู้ประสบการณ์ พฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น และความ
คิดเห็นอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อ
การแสดงออกของความคิดเห็นในสิ่งนั้นๆ

สังวร ศรีเกษ (2546 : 6) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อาจเป็นการแสดงออกด้วยการพูดหรือการเขียน โดยมีความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ แต่เมื่อแสดงความคิดเห็นด้วยวิธีการพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้

คณานุช หล้าป้อม (2545 : 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความคิด ความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ ความรู้ ความสามารถและสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น และความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลา

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกหรือการแสดงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้อื่นได้รับรู้ รวมไปถึงการประเมินค่าที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งอาจแสดงออกมาในลักษณะของการพูด หรือการเขียน หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล การลงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ความคิดเห็นอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา สถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ความรู้ ค่านิยม ประสบการณ์และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ ความสำคัญของความคิดเห็น

สมศักดิ์ วาจารย์ (2548 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งในการฝึกหัดทำงานด้วย เพราะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน

การสำรวจความคิดเห็น

จอห์น เบสท์ (John Best อ้างถึงใน สัตตยา กระแสรัชล, 2538 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า ในการศึกษาความคิดเห็นต่างๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การซักถาม สอบถาม บันทึกลงไว้และรวบรวมไว้เป็นข้อมูลซึ่ง John Best ได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่บอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะทำได้สามารทำตามข้อคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

มาโนช สักดิ์สมบูรณ์ (2549 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โครงการพัฒนาใดๆ ก็ตามถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุ

เป้าหมายอย่างแท้จริงแล้ว ก็ควรได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนต่อโครงการจึงจะเกิดผลดี คือ จะช่วยให้โครงการนั้นสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น อันเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินค่าโครงการและทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วมทำให้ไม่เกิดการต่อต้าน ถ้าสาธารณชนมีส่วนร่วมหรือมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในโครงการใดๆ ที่จะพัฒนาประเทศนั้น คือ ทำให้ประชาชนเกิดการสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งในการฝึกหัดการทำงานด้วยเพราะจะทำให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

สรุปได้ว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานเพราะจะทำให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปตามความต้องการหรือเป็นไปตามความพอใจของประชาชน เพื่อลดการขัดแย้งหรือต่อต้าน จึงควรมีการสำรวจความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ จะช่วยให้โครงการใดๆ นั้นสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา ควรที่จะมีการดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะพลับพลา เพื่อที่จะได้สามารถดำเนินการได้ตอบสนองตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

การวัดความคิดเห็น

เนื่องจากการวัดความคิดเห็นจะส่งผลถึงทรรศนะและการแสดงออกถึงพฤติกรรมของความคิด การวัดระดับความคิดเห็นจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายต่างๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนรวมได้

การวัดความคิดเห็น ทักษะคนดี แรงจูงใจ และค่านิยม (สมศักดิ์ วาจารัตน์, 2548 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า ได้มีการสร้างแบบทดสอบสำหรับวัดสิ่งต่างๆ ดังกล่าวแต่ยังไม่สามารถที่จะแยกกันได้อย่างเด็ดขาด เพราะมีบางส่วนที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ การวัดความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วยังไม่มีการแบ่งแยกออกจากทัศนคติอย่างชัดเจน และมีบ่อยครั้งที่คำทั้งสองถูกใช้สลับกัน แต่อย่างไรก็ตามการสำรวจความคิดเห็นมักจะเป็นการถามสิ่งที่เฉพาะเจาะจง เช่น การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น ซึ่งผลที่ได้ก็ออกมาจากการสอบถามความคิดเห็นเหล่านี้ จะเป็นตัวชี้ความพอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

จอห์น เบสท์ (John Best อ้างถึงใน ลัดดา น้อยคำสิน, 2548 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีที่ง่ายที่สุดจะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาลักษณะใด และจะได้ทำตามข้อคิดเห็นนั้น

นีออน กลีนรัตน์ (อ้างถึงใน มาโนช ศักดิ์สมบูรณ์, 2549 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะต่างๆ โกล้เคียงกันมากดังนั้นการวัดความคิดเห็น จึงสามารถใช้วิธีการวัดทางทัศนคติได้ด้วย แต่เนื่องจากทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายในและไม่สามารถทราบได้เลยว่าบุคคลมีทัศนคติอย่างไร ดังนั้น จึงต้องใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออกซึ่งมีวิธีวัดได้หลายอย่างดังนี้

1. การรายงานตนเอง เป็นการวัดทัศนคติโดยวิธีการให้ผู้ถูกวัดรายงานตนเองถึงความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นๆ อาจเป็นไปในรูปทางบวก หรือทางลบไม่ได้แยกองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ความรู้สึก หรือด้านพฤติกรรม แต่จะวัดเพียงดี ไม่ดี เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยโดยมีมาตรวัดได้หลายชนิด เช่น มาตรวัดของไลเคิร์ต (Likert - type Scales) ได้สร้างมาตรวัดทัศนคติโดยพัฒนามาจากของ Thrustone มีข้อความทั้งทางบวกและทางลบปะปนกัน ส่งไปให้ผู้ตอบตัดสินข้อความว่าข้อความตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่มีความเห็น, ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่จากการใช้มาตรวัดแบบนี้มักจะพบว่าผู้ตอบที่ช่องเฉยๆ (ไม่มีความเห็น) เป็นส่วนมาก จึงมีการใช้คำว่าเห็นด้วยเพียงเล็กน้อยแทนคำว่า เฉยๆ เพื่อให้สามารถวัดความเห็นของผู้ตอบได้

2. การสังเกตพฤติกรรม การสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคล ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ทราบถึงทัศนคติของบุคคลได้ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบด้วย เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายเพิ่มเติมนอกจากนั้น อาจจะใช้วิธีการต่างๆ ต่อไปนี้เพื่อวัดทัศนคติ ได้แก่

2.1 การใช้วิธีการกึ่งการสะท้อนภาพ เช่น การให้ผู้ถูกศึกษาบรรยายภาพที่ไม่ชัดเจนหรือให้เติมคำหรือข้อความหรือให้พูดคำใดคำหนึ่งที่นึกขึ้น ได้ทันทีหลังจากที่เสนอคำที่ต้องการวัด เป็นต้น

2.2 ผลการทำแบบทดสอบแบบปรนัย คือ การเลือกคำตอบจากแบบสอบถามแบบปรนัยในตัวเลือกที่ไม่ถูกต้อง และแสดงถึงความลำเอียงในเรื่องนั้น โดยจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องไว้ด้วย

3. การวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย เนื่องจากว่าขณะร่างกายเกิดอารมณ์ จะมีปฏิกิริยาของร่างกายที่สามารถวัดได้ เช่น การใช้เครื่องวัดการตอบสนองของผิวหนัง การวัดจากอัตราการเต้นของหัวใจ การบีบตัวของหลอดเลือด การหดตัว และการขยายตัวของม่านตาสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้รู้ถึงความเข้มข้นของทัศนคติ แต่ไม่สามารถบอกทิศทางว่าเป็นไปทางลบหรือทางบวก

4. การวัดด้วยการแสดงออกทางใบหน้า การวัดแบบนี้แบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 7 ระดับ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงท่าทางของใบหน้าประกอบด้วยตาและปาก โดยจะดูลักษณะอาการของปาก กล่าวคือ ถ้าริมฝีปากโค้งขึ้นก็แสดงว่ามีความเห็นด้วยถ้าริมฝีปากอยู่ในระดับแนวราบหรือปกติแสดงว่าไม่แสดงความคิดเห็น หรือไม่แน่ใจแต่ถ้าริมฝีปากโค้งลงล่างแสดงไม่เห็นด้วย การวัดทัศนคติส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแบบรายงานตนเอง เพราะสามารถจัดเก็บข้อมูลจากคนกลุ่มใหญ่ ซึ่งอาจกระทำได้โดยการสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งมีทั้งแบบสัมภาษณ์คำถามที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ (Close-ended Question) และลักษณะแบบสอบถามที่มีคำถามที่ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ (Open-ended Question) หรืออาจจะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสามารถทำได้

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะต่างๆ ใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นการวัดความคิดเห็น สามารถใช้วิธีการวัดทางทัศนคติได้ด้วย ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ความรู้สึก หรือด้านพฤติกรรม แต่จะวัดเพียง ดี ไม่ดี เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือวัดค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ หรือผู้แสดงความคิดเห็น ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เห็นด้วยเพียงเล็กน้อย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งก็ได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้หลากหลายแนวคิดด้วยกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นความคิดริเริ่มของท้องถิ่นในการทำให้เกิดการจัดองค์กร และเกิดการปรากฏตัวขึ้นของผู้นำตามธรรมชาติผู้นำชุมชน ผู้นำที่ทางราชการแต่งตั้งอาจจะไม่ใช่ผู้นำจริงๆ ที่ชาวบ้านยอมรับนับถือ ผู้นำตามธรรมชาติอาจเป็นชาวบ้าน เป็นพระ เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเป็นครู หรือเป็นใครก็ตามแล้วแต่สถานการณ์ โดยสรุปการมีส่วนร่วมจึงหมายถึงการที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ที่ต้องการให้มีให้เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง แสดงออกทางพฤติกรรมได้แก่ การรับรู้ การเสนอความคิดเห็น การวางแผน การร่วมดำเนินการ การได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและการประเมินผล ซึ่งการมีส่วนร่วมตามความหมายดังกล่าวยังต้องคำนึงถึง

ความพร้อมและโอกาสที่ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายประชาชนหรือประชาชนยอมรับพิชชอบ และกระทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน (เจริญ ภัทระ, 2540 : 1 - 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในทฤษฎีที่แตกต่างกันมี 4 ความหมาย คือ

1. การที่กลุ่มประชาชนหรือขบวนการของประชาชนซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นผู้ที่อยู่ในวงนอกระบบราชการได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมทรัพยากรและสถาบันต่างๆ ตามภาวะสังคมที่เป็นอยู่

2. การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคม

3. กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ความชำนาญร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

4. กระบวนการที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสและใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึกร่วมกัน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 : 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง รูปแบบของความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกันของสมาชิกในการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อการตัดสินใจและควบคุมการทำงานร่วมกัน

นเรศ สงเคราะห์สุข (2541 : 10) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ได้แก่ การวิจัย (ศึกษาชุมชน) การวางแผนการตัดสินใจ การดำเนินการ การบริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลตลอดจนการจัดสรรผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541 : 27) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ต้องเป็นไปในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิดร่วมทำ ที่มีผลกระทบต่อตนเองและชุมชน

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2541 : 43 - 45) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ของทุกฝ่ายในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ จึงทำให้คนเกิดการเรียนรู้เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นโดยสามารถทำให้คนเกิดการเรียนรู้ได้ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกระบวนการให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมอุดมการณ์นโยบายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2541 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ หรือกิจกรรมต่างๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือในกระบวนการบริหาร

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 21 - 22) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมคือ วิธีการที่ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่างๆ เช่นการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมายไว้อย่างกว้างๆ กระบวนการมีส่วนร่วมจะทำให้ทุกฝ่ายมีแรงจูงใจและแรงขับในการแสดงออกของตนเองสูงขึ้นทำให้เกิดความคล่องตัวในการสร้างความสำเร็จในงาน

สรุปการมีส่วนร่วมจึงหมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ที่ต้องการให้มี ให้เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง แสดงออกทางพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ การเสนอความคิดเห็น การวางแผน การร่วมดำเนินการ การได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

แนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ทรรศนะซึ่งคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนแบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอน (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, 2526 : 272 - 273)

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม ได้แก่ (ทัศนีย์ ไทยาภิรมย์, 2526 : 15)

1. ร่วมคิด หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่มีอะไรเดือดร้อนและสาเหตุเกิดจากอะไร
2. ร่วมวางแผน หมายถึง วิเคราะห์สาเหตุจัดลำดับความสำคัญของปัญหาพิจารณาทางเลือก
3. ร่วมดำเนินการ หมายถึง ดำเนินงานตามโครงการและแผนกำหนดโครงการและ

แผนงาน

4. ร่วมติดตามประเมินผล หมายถึง ประเมินผลความสำเร็จ หรือความล้มเหลวเป็น

ระยะๆ และแก้ไข

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมยังหมายถึง (ไพรัตน์ เดชะรินทร์, 2527 : 6 - 7)

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดจนความต้องการ
2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปงาน และวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาหรือรองรับความต้องการ
3. ร่วมวางแผนนโยบาย หรือแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดการแก้ไขและสนองตอบความต้องการ

4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ร่วมลดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงานร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมมีลักษณะอย่างน้อย 3 ประการ (นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, 2527 : 186) คือ

1. ประชาชนจะต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
2. ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม
3. ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ยังขึ้นกับเงื่อนไขต่อไปนี้คือ

1. ประชาชนต้องมีเวลา
2. ประชาชนต้องไม่เสียเงินทองมากเกินไปกว่าที่คาดว่าจะได้รับผลตอบแทน
3. ประชาชนต้องมีความสนใจ
4. ประชาชนต้องสามารถสื่อสารรู้เรื่องกันทั้งสองฝ่าย ประชาชนต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือน

ต่อตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพทางสังคม

การมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย 3 มิติ มิติที่หนึ่ง คือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะไรควรทำ และทำอย่างไร มิติที่สอง มีส่วนร่วมเสียสละเวลาในการพัฒนาการลงมือปฏิบัติการตามที่ตัดสินใจและมิติที่สาม มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน ทั้งยังได้เพิ่มเติมอีกว่าสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมในการประการที่สี่ ที่ควรนำมาพิจารณา คือการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานที่ทำไป (ไวท์ White อ้างถึงใน มนตรี เทอดธีระกุล, 2543 : 14)

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสร้าง รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนี้

1. จัดอบรมวิทยากรเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ จัดอบรมอาสาสมัคร
2. จัดทำคู่มือการเลือกตั้ง แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเรื่องที่เกี่ยวข้อง
3. ผลิตสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
4. จัดให้มีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมได้แก่ การอบรมสัมมนา การสาธิต การเล่นเกมกีฬา

การเดินขบวน การแห่ การแสดงสื่อพิเศษ

การจัดลำดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 ขั้นตอน โคเฮนและอัฟฟอร์ด Cohen and Uphoff (อ้างถึงใน สลักจิต เจริญสุข, 2548 : 10) คือ

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ การประชุมชี้แจง การระดมความคิด ตลอดจนกำหนดกิจกรรมและการวางแผนปฏิบัติ
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหาร และการประสานความร่วมมือ

4. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) การได้รับผลการดำเนินการไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ประกอบด้วยการออกแบบ และวิธีการประเมินผลการได้รับบทบาทในการประเมินผล การได้รับรู้รายงานการประเมินผล

รูปแบบที่แท้จริงหรือสมบูรณ์นั้น จะต้องประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน องค์การอนามัยโลก (World Health Organization อ้างถึงใน สลักจิต เจริญสุข, 2548 : 10) คือ

1. การวางแผน (Planning) ในส่วนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล และประการสำคัญคือการตัดสินใจ

2. การดำเนินกิจกรรม (Implementation) ในส่วนนี้ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมการเงินและการบริหาร

3. การใช้ประโยชน์ (Utilization) เป็นส่วนที่ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับการพึ่งตัวเองและการควบคุมทางสังคม

4. การได้รับผลประโยชน์ (Obtaining Benefits) ในส่วนนี้ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นที่ฐานที่เท่ากันซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือวัตถุก็ได้

การแบ่งลักษณะของผู้เข้ามามีส่วนร่วม โคเฮนและอัฟฟอร์ด (Cohen and Uphoff อ้างถึงใน สลักจิต เจริญสุข, 2548 : 10) มีดังนี้

1. อายุและเพศ บอกลักษณะบุคคล ความสำคัญของประชากรเกี่ยวกับอายุและเพศในการมีส่วนร่วมจะมีความแตกต่างกันตามความสนใจของแต่ละกลุ่มอายุหรือกลุ่มเพศ เช่นเพศชายจะมีความสนใจต่อสิ่งที่ท้าทาย ความรุนแรง เพศหญิงจะสนใจเรื่องของความสงบ การเปลี่ยนแปลงที่ค่อยเป็นค่อยไป ส่วนอายุจะส่งผลในแง่การแสดงออกถึงประสบการณ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ในปัจจุบันมีแนวโน้มว่าผู้หญิงจะเข้ามามีบทบาทในทุกเรื่องมากขึ้น

2. สถานะทางครอบครัว สถานะบุคคลในแต่ละครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยทั่วไปแล้วหัวหน้าครอบครัวมักจะมีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว ฉะนั้นจะต้องศึกษาหัวหน้าครอบครัวของประชาชนกลุ่มเป้าหมายว่ามีลักษณะนิสัย ความประพฤติและค่านิยมอย่างไรเพื่อจะเข้าหาได้ตรงจุดที่ต้องการ

3. การศึกษา การศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญโดยเฉพาะการมีส่วนร่วม การศึกษาทำให้คนมีความรู้กว้างไกลและมักจะพบแนวความคิด ข้อเสนอแนะที่ดีจากบุคคลที่มีการศึกษาดี ในทำนองเดียวกัน

อาจพบความประหลาดใจกับความคิดของคนที่มีการศึกษาไม่มาก แต่ทุกคนอยู่ร่วมกัน ต้องหาจุดพบกันครึ่งทางหรือเป็นตัวกลางในการประสานงานให้อยู่ร่วมกันโดยสันติ

4. การแบ่งแยกทางสังคม เชื้อชาติ ศาสนา ชนชั้น และถิ่นกำเนิด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในประเด็นที่ต้องให้ความสนใจระมัดระวังว่าจะดำเนินการได้เพียงใดเพราะทุกพื้นที่มิได้เป็นสากลไปหมด บางแห่งมีวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม บางแห่งให้ความสำคัญกับวัตถุ บางแห่งให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ เป็นต้น

5. อาชีพ ลักษณะทางอาชีพมีความสัมพันธ์ต่อประชากรในกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์ โดยทั่วไปแล้วอาชีพแยกออกเป็นหลายประเภท เช่น อาชีพเกษตรกรรม อาชีพค้าขาย อาชีพช่างฝีมือ อาชีพรับจ้าง อาชีพประมง

6. รายได้และแหล่งรายได้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับมีส่วนร่วมเพราะการมองเห็นว่าจะได้รับผลประโยชน์ที่มากขึ้น ย่อมจูงใจให้คนเข้ามามีส่วนร่วม

7. ระยะเวลาตั้งถิ่นฐานในท้องถิ่น และระยะทางจากบ้านไปยังสถานที่ดำเนินโครงการคนที่มีระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานในท้องถิ่นนานก็จะเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าคนที่มีระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานในท้องถิ่นไม่นานในการทำงานเดียวกันหากระยะทางจากที่อยู่อาศัยไปยังสถานที่ดำเนินโครงการใกล้คนก็จะเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าคนที่มีระยะทางจากที่อยู่อาศัยไปยังสถานที่ดำเนินโครงการไกล

8. การเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะเฉพาะอย่าง เช่น สภาพการรับจ้าง หากมีโครงการดำเนินการในพื้นที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วม การได้รับผลประโยชน์บางอย่างจากโครงการนั้น เช่น ถูกรองที่ดินบริเวณที่มีโครงการก่อสร้างถนนลาดยางผ่านคนพวกนี้เป็นกลุ่มพิเศษที่ต้องให้ความสนใจใส่เท่าๆ กับคนอื่น

จากแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนที่กล่าวมานั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2539 : 350 - 352) ได้สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม หรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการพัฒนาในขั้นตอนหนึ่งหรือทุกขั้นตอนแล้วแต่กรณี แต่หากจะให้การพัฒนาประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริงแล้ว ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ซึ่งวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมอาจกระทำโดยการอาสาสมัครใช้แรงงานของตนเองด้วยความสมัครใจ หรืออาจเข้ามาโดยวิธีการให้คำปรึกษา แนะนำ จะเป็นลักษณะคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ โดยมีขอบเขตของการเข้ามามีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนรู้จักคิดและสามารถนำเอาข้อมูลและปัจจัยต่างๆ ในท้องถิ่นมาใช้ประกอบการวางแผนและตัดสินใจดำเนินการอย่างมีเหตุผล

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินงาน เช่น แรงงานหรือกำลังทรัพย์ตามความสามารถ ทั้งนี้ เพราะเพื่อต้องการให้ประชาชนสามารถคิดต้นทุนและเรียนรู้การจัดกิจกรรมดำเนินงานได้ด้วยตัวเอง

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบด้วยตัวเองว่า กิจกรรมใดที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ได้รับผลดีหรือเป็นประโยชน์หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในครั้งต่อไป

ดิน ปรัชญาพฤทธิ (2550 : 18 - 21) ได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ว่าเป็นแบบจำลองการตัดสินใจทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนข้อสมมติที่ว่ากระบวนการตัดสินใจจะมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้เงื่อนไขของการยอมรับให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจได้เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง ประชาธิปไตยแบบการมีส่วนร่วม รวมถึงการระดมกลุ่มลูกค้าที่มีผลได้ผลเสียจากปัญหาต่างๆ ร่วมกัน เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นและพิจารณาทางเลือก และการนำทางเพื่อเลือกนี้ไปปฏิบัติโดยอาศัยเสียงข้างมาก ขณะที่ได้อธิบายความหมายของคำว่า การจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) คือกระบวนการของการนำเอาคนงานให้มามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อพวกเขาโดยตรง การจัดการแบบมีส่วนร่วมเป็นผลพวงของกระบวนการมนุษยสัมพันธ์ โดยที่การมีส่วนร่วมจะมีส่วนช่วย 1) สิ่งที่ป้อนเข้าไปซึ่งได้จากคนงาน จะช่วยปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจ 2) การจัดการแบบมีส่วนร่วมจะทำให้คนงานมีความผูกพันกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และ 3) การเข้าไปมีส่วนร่วมของคนงานจะก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2549 : 7) การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) เป็นการแสดงความสนใจทางการเมืองในเชิงรุก (Active interest) ซึ่งแสดงออกอย่างเป็นทางการ คือ การรวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ หรือแสดงออกอย่างไม่ทางการ โดยแสดงออกเป็นครั้งคราวหรือเป็นเรื่อยๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากมติมหาชน (Public opinion) เพราะมติมหาชนเกิดจากการสำรวจและประมวลจึงต้องมีการค้นคว้าหรือถามก่อนจึงเกิดความคิดเห็น มติมหาชนจึงเป็นการแสดงออกทางการเมืองในเชิงรับ (Passive interest articulation)

สุจิต บุญบงการ (2542 : 11) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาจเป็นได้ทั้ง 1) จุดมุ่งหมาย (Goals) เพราะความเชื่อที่ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นลักษณะสำคัญของสังคมที่พัฒนาแล้ว เมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็ต้องพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย 2) วิธีการของการพัฒนา หมายถึงวิธีการของผู้นำเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์ เช่น เพื่อเสริมสร้างอำนาจของผู้นำหรือเพื่อพัฒนาประเทศ และ 3) เป็นผลพลอยได้ของการพัฒนา เช่น เมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง และนำไปสู่การขยายตัวการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สรุปได้ว่า การที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีลักษณะและรูปแบบดังนี้ คือ ต้องมีความสนใจในประเด็นปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่จะไปมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผนกิจกรรมเพื่อจัดการ

แก้ไขปัญหามิประชุม ร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่องที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม ประชาชนมีเวลาไปร่วมกิจกรรม เข้าไปร่วมตามศักยภาพและขีดความสามารถของตนเอง ลักษณะอื่นๆ ได้แก่ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วม สื่อสารกันรู้เรื่อง สถานภาพทางสังคม ตำแหน่งหน้าที่ แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 4 ลักษณะคือ การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ และวางแผนร่วมปฏิบัติ ร่วมใช้ประโยชน์ และร่วมติดตามและประเมินผล ส่วนลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ความหมายของการรับรู้

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารไว้หลากหลายแนวคิดด้วยกัน การรับรู้ว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลได้รับแล้ว ทำการตีความและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าซึ่งโดยปกติแล้วมนุษย์จะมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในโลกนี้ในสายตาของการรับรู้มากกว่าการหาข้อเท็จจริงที่เป็นจริง (วนิดา เสนีเสรษฐ, ชอบ อินทร์ประเสริฐกุล, 2530 : 4) การรับรู้ คือ กระบวนการซึ่งสมองแปลความหรือตีความหมายของการสัมผัสหรืออาการสัมผัสที่ตนได้รับออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น ซึ่งในการแปลความหรือตีความหมาย คนจะต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมหรือความชัดเจนที่เคยมีมาก่อนหน้านี้เป็นเครื่องมือช่วย (ช่อทิพย์ ต้นทรี, 2532 : 9)

การรับรู้ยังหมายถึง กระบวนการที่บุคคลเข้าใจความหมายสิ่งต่างๆ โดยอาศัยประสบการณ์ เป็นเครื่องมือช่วยในการตีความหรือแปลความหมาย (มีนา ชะเอม, 2546 : 24)

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้

เนื่องจากความแตกต่างในมุมมองของแต่ละบุคคลนั้นมีความแตกต่างกันอยู่แล้วตามธรรมชาติ บุคคลบางกลุ่มก็มีมุมมองในแง่ลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของแต่ละบุคคล ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนมีมากมายหลายประการ แต่สามารถสรุปได้ 2 ประการ ดังนี้ (พิชา รุจินาม, 2544 : 19 - 20)

1. ลักษณะของสิ่งเร้า ลักษณะต่างๆ ของสิ่งเร้าก่อให้เกิดการรับรู้แก่บุคคลได้ต่างกัน เช่น สิ่งเร้าที่มีความเข้มกว่ามีการเปลี่ยนแปลง มีการเกิดซ้ำบ่อยๆ จะกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ได้ดีหรือรวดเร็ว

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้รับรู้ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประการ คือ

- 2.1 ด้านร่างกาย เป็นลักษณะของความผิดปกติหรือความผิดปกติของตัวรับสัมผัสต่างๆ ของผู้รับรู้ ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น และอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ หากสิ่งเหล่านี้ผิดปกติไปย่อมทำให้การสัมผัสผิดไปด้วย

2.2 ด้านจิตวิทยา การรับรู้เป็นสิ่งที่เลือกสรรแล้ว เลือกที่จะสัมผัส เลือกเฉพาะสิ่งที่ต้องการและแปลความให้เข้ากับตนเอง โดยมีอิทธิพลจากความรู้เดิม ความต้องการ เจตคติ ภาวะทางอารมณ์ และลักษณะวัฒนธรรม การรับรู้ของบุคคลจึงแตกต่างกันตามคุณสมบัติส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคม

กระบวนการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

กระบวนการเปิดรับข้อมูลข่าวสารตามแนวคิดของ แคลปเปอร์ (จรัสลักษณ์ ผลบริบูรณ์เจริญ, 2542 : 23 - 24) ได้สรุปว่าแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับ ข่าวสารที่สำคัญ ได้แก่ กระบวนการในการเลือกรับสาร ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้น ดังนี้

1. การเลือกเปิดรับ หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจที่มีอยู่เดิม และพยายามหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติและความคิดเดิมของตน ทั้งนี้เพราะการได้รับข่าวสารไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่เดิมจะก่อให้เกิดภาวะความไม่สมดุลทางจิตใจที่เรียกว่า “Cognitive Dissonance” ซึ่งบุคคลอาจลดภาวะความไม่สมดุลนี้ได้โดยการเปลี่ยนทัศนคติ ความรู้ หรือพฤติกรรมการแสดงออก หรือเลือกสรรเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดของตน

2. การเลือกรับรู้ เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้วผู้รับสารจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความหมายของสารนั้น ตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะร่างกาย หรือสภาวะอารมณ์ในขณะนั้น เป็นต้น ดังนั้นผู้รับสารจะตีความผิดพลาดหรือบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางที่ตนเองพอใจให้สอดคล้องกับความคิดเห็นความสนใจหรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม

3. การเลือกจดจำ เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ เป็นต้น ของตนเองและมักจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจเรื่องที่ขัดแย้งหรือเรื่องที่ค้านกับความคิดเห็นของตนเอง ดังนั้น การเลือกจดจำเนื้อหาของสารที่ได้รับ จึงเป็นการช่วยเสริมทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้น กล่าวคือ ความพร้อมที่จะจดจำสารของผู้รับสารจึงมักเกิดขึ้นกับคนที่พร้อมจะเข้าใจและพร้อมที่จะลืมสำหรับคนที่ไม่พร้อมจะเข้าใจ

สื่อในการสื่อสาร

สื่อเป็นเครื่องมือ หรือช่องทางในการสื่อสารและทำหน้าที่เป็นตัวกลางเพื่อนำข้อมูลจากรัฐไปสู่ประชาชน อาจปรากฏในรูปแบบของวงสนทนา สมาคมต่างๆ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ สื่อมวลชน ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สื่อมีอิทธิพลอย่างมากในการสื่อสารเพราะสื่อสามารถสร้างเครือข่ายและโน้มน้าวจิตใจผู้รับสารได้ โดยปกติสื่อมวลชนเป็นโครงสร้างการสื่อสารที่มีความ

เชี่ยวชาญเป็นพิเศษ แต่อย่างไรก็ตาม ช่องทางสื่อสารอื่นๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งอาจพิจารณาได้ดังนี้ (มานิตย์ นवलลอ, 2543 : 66 - 68)

1. องค์กร ได้แก่ พรรคการเมือง ระบบราชการ สหภาพแรงงาน โรงเรียน เป็นต้น องค์กร แม้จะมีโครงสร้างคล้ายกันแต่ก็อาจมีศักยภาพในการสื่อสารต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ใช้และรูปแบบของระบบการเมือง

2. กลุ่ม กลุ่มแตกต่างจากองค์กรที่มีความมั่นคง ความเป็นสถาบันและความร่วมมือน้อยกว่า การสื่อสารนี้จะปรากฏในกลุ่มครอบครัว กลุ่มเพื่อน ช่องทางการสื่อสารที่เป็นทางการไม่สามารถรวบรวม และวิเคราะห์ข่าวสารได้อย่างเพียงพอจึงจำเป็นต้องอาศัยกลุ่มช่วย

3. สื่อมวลชน สื่อมวลชนทำหน้าที่รายงานข่าวสารหรือเหตุการณ์ต่างๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนวิถีชีวิตของประชาชนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น หากจะให้บรรลุเป้าหมายสื่อมวลชน ต้องประสานความร่วมมือหรือเชื่อมโยงกับช่องทางอื่นๆ เช่น องค์กร กลุ่ม ช่องทางพิเศษ เป็นต้น

4. ช่องทางพิเศษ ได้แก่ การแสดงออกต่างๆ ของประชาชน เช่น การเดินขบวน การประท้วง ซึ่งถือเป็นช่องทางพิเศษในการสื่อสารเพื่อเรียกร้องและรวบรวมผลประโยชน์ของประชาชนเข้าด้วยกัน ให้ผู้ปกครองหรือรัฐบาลได้รับรู้ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์พิเศษเพียงครั้งคราวเท่านั้น แต่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของระบบการเมืองและวิถีทางการเมืองของประชาชน

สื่อที่สำคัญในการสื่อสาร สามารถแยก ได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล เรียกว่าการสื่อสารด้วยปากเปล่าหรือการสื่อสารแบบเผชิญหน้า เน้นที่ตัวบุคคลหรือกลุ่มเป็นหลักในการสื่อสาร เช่น บุคคล กลุ่ม องค์กรและช่องทางพิเศษ เป็นต้น

2. การสื่อสารมวลชน เน้นการใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อหรือเรียกว่าระบบที่ใช้สื่อ ประกอบด้วย สมาชิกและเทคนิควิธี ซึ่งมีกลุ่มผู้มีความชำนาญเฉพาะด้านได้ใช้สื่อหรือเครื่องมือทางเทคนิค เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ เพื่อเผยแพร่เรื่องราวไปยังผู้รับสารจำนวนมากซึ่งมิใช่คนกลุ่มเดียวและอยู่กระจัดกระจาย เป็นต้น

จากแนวคิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สรุปได้ว่า การรับรู้ คือกระบวนการซึ่งสมองแปลความหรือตีความหมายของการสัมผัสที่ตนได้รับออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งเรานั้น ซึ่งในการตีความหมายหรือแปลความ คนจะต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม หรือความชัดเจนที่เคยมีมาก่อนหน้านี้มาเป็นเครื่องช่วย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริการสาธารณะไว้หลากหลายแนวคิดด้วยกัน การบริการสาธารณะหมายถึง กิจกรรมที่มีอยู่ในความอำนาจการ หรือในความควบคุมของฝ่ายปกครอง ที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน ทั้งนี้โดยมีลักษณะเป็นการให้บริการหรือ การดำเนินการอื่นเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน ซึ่งไม่มีลักษณะในการจำกัดอำนาจของ ประชาชนแต่อย่างใด แต่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบาย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้น โดยไม่ได้มุ่งหวังผลกำไรแต่มุ่งหวังให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้รับประโยชน์สูงสุดจากบริการสาธารณะดังกล่าว (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2547 : 448 - 450)

แต่เดิมการจัดทำบริการสาธารณะ ถือเป็นภารกิจของรัฐโดยตรงที่จะต้องจัดทำเพื่อสนองตอบ ความต้องการส่วนรวมของประชาชน ต่อมาเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น สังคมเกิดการขยายตัวมีความสลับ ซับซ้อนขึ้น ความต้องการของประชาชนก็เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ทำให้รัฐแต่ผู้เดียวไม่ สามารถจัดทำบริการสาธารณะทั้งหลายเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง รัฐจึง จำเป็นต้องร่วมมือกับองค์กรอื่น หรือบางกรณีก็ต้องมอบให้องค์กรอื่นเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะให้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชน ภารกิจของรัฐที่เป็นบริการสาธารณะนั้นอาจแยกได้ 2 ประเภท คือ ภารกิจพื้นฐาน และ ภารกิจลำดับรอง

1. ภารกิจพื้นฐาน ได้แก่ การป้องกันมิให้เกิดข้อพิพาทและยุติข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วหรือ อีกนัยหนึ่ง คือ การดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยและรักษาความมั่นคงปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย นี้มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ความมั่นคงปลอดภัยภายในชุมชน และความมั่นคงปลอดภัยจากการประทุษร้าย อันมีที่มาจากภายนอกชุมชน

ความมั่นคงปลอดภัยในชุมชน หมายความว่า ความมั่นคงปลอดภัยจากการละเมิดต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของเอกชนแต่ละคนทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยภายใน ชุมชนนั้นกระทำได้ด้วยการจัดให้มีตำรวจ การรักษาเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจของประเทศและการ รักษาความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นต้น

ส่วนความมั่นคงปลอดภัยจากการประทุษร้ายอันมีแหล่งที่มาจากภายนอกประเทศ หมายความว่า การประทุษร้ายซึ่งอาจเกิดจากความจงใจ เช่น ถูกรุกรานด้วยกำลังทหารโดยรัฐอื่น หรือเกิดจากความไม่ จงใจ เช่น ในกรณีที่อุตสาหกรรมภายในรัฐต้องล้มละลายเนื่องจากการทุ่มตลาดสินค้าจากต่างประเทศ ทำให้สินค้าต่างประเทศมีราคาถูกลงกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศมากถึงขนาดที่สินค้าภายในประเทศจำหน่าย ไม่ออกก็ได้ ซึ่งการรักษาความมั่นคงปลอดภัยจากการประทุษร้ายจากภายนอกประเทศนั้นกระทำได้โดย

สร้างแสนยานุภาพทางทหาร ทำสนธิสัญญา และเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ตลอดจนเจรจาตกลงกับต่างประเทศเกี่ยวกับการค้า เป็นต้น

2. ภารกิจลำดับรอง ได้แก่ การส่งเสริมคุณภาพ ตลอดจนการขยายความมั่นคงของชาติไปยัง ประชาชนกลุ่มต่างๆ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมทางสังคม รัฐส่งเสริมสวัสดิภาพของราษฎรทั้งในทาง กายภาพและจิตใจ รัฐประกันเงื่อนไขแห่งการครองชีพขั้นต่ำของราษฎรทุกคน เช่น ให้บริการการศึกษา การรักษาพยาบาล การขนส่งคมนาคม การพักผ่อนหย่อนใจ ส่งเสริมการเล่นกีฬา เพื่อให้ราษฎรมีสุภาพ แข็งแรง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประกันการว่างงาน คุ้มครองการบริโภคของราษฎร เป็นต้น

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เมื่อพิจารณาจากประเภทของบริการสาธารณะข้างต้น แล้ว ทำให้เห็นว่าบริการสาธารณะที่จะอยู่ในอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นั้น คือ ภารกิจ ลำดับรอง ทั้งนี้เนื่องจากตามหลักการกระจายอำนาจนั้น ท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการบริหารจัดการกิจการ ภายในส่วนท้องถิ่นของตน อันมีลักษณะเฉพาะ และมีผลกระทบ โดยตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นซึ่ง ภารกิจส่วนนี้ ได้แก่ ภารกิจลำดับรองที่รัฐมอบหมายให้ท้องถิ่นบริหารจัดการด้วยตนเอง โดยเป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งกฎหมายที่ควรจะนำมากล่าวถึงในที่นี้ก็คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นพระราชบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองให้มีความชัดเจน ขึ้นโดยพยายามถ่ายโอนภารกิจหน้าที่หลายประการที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นภารกิจที่รัฐ ไม่สมควรดำเนินการต่อไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะภารกิจดังกล่าวองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นสามารถรับผิดชอบดำเนินการได้ อย่างไรก็ดี การกำหนดอำนาจหน้าที่ดังกล่าวอาจจะยังมี ความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งก็อาจยังไม่มีความพร้อม กฎหมาย จึงได้กำหนดวิธีการเพื่อจัดการปัญหาดังกล่าวขึ้น ตามกฎหมายฉบับนี้ไม่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ ของรัฐ แต่กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ซึ่งหมายความว่า นอกเหนือจาก อำนาจหน้าที่ๆ กำหนดไว้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว อำนาจหน้าที่อื่นๆ ถือเป็นอำนาจ หน้าที่ของรัฐทั้งหมด แต่อำนาจหน้าที่ๆ เป็นของรัฐนั้นรัฐก็อาจมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการแทนได้

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติถึงเรื่องของการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการ สาธารณะไว้ในหมวด 2 ตั้งแต่มาตรา 16 ถึง มาตรา 22 โดยแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ กล่าวคือ กำหนด อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ซึ่งได้แก่ เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การ บริหารส่วนตำบล ไว้ในมาตรา 16 โดยกำหนดไว้ 31 เรื่องด้วยกัน กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไว้ในมาตรา 17 ซึ่งมีทั้งหมด 29 เรื่อง

กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร ไว้ใน มาตรา 18 โดยกำหนดให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบพิเศษอื่นๆ ซึ่งอาจมีการจัดตั้งขึ้นในอนาคตนั้น หากองค์กรนั้นมีพื้นที่ไม่เต็มพื้นที่จังหวัด ให้ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก แต่หากองค์กรดังกล่าวมีพื้นที่เต็มจังหวัด เช่นเดียวกับกรุงเทพมหานคร ก็ให้องค์กรนั้นมีอำนาจหน้าที่มากเช่นเดียวกับกรุงเทพมหานคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลัดดา น้อยคำสิน (2548 : 3) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของคณะทำงานลุ่มน้ำระดับตำบล ที่มีต่อปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะทำงานลุ่มน้ำระดับตำบลที่มีต่อปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ชายฝั่ง ทะเลประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า คณะทำงานลุ่มน้ำ ระดับตำบลที่มีสถานภาพสมรสต่างกันและมีระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหา การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในด้านน้ำเสี้ยวต่างกัน ที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาในด้านน้ำเสี้ยว ต่างกัน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความ คิดเห็นต่อปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในด้านน้ำเสี้ยว

ชญามาศ พิบูลแถว (2550 : 3) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการ บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลขุนพิทักษ์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลขุนพิทักษ์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ใน ระดับมาก แต่มีส่วนร่วมในการจัดการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับปานกลาง ประเด็น ที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดคือด้านการใช้ประโยชน์ รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการ ติดตามและประเมินผล ส่วนด้านการปฏิบัติ เป็นประเด็นที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

อรทัย ทองคุปต์ (2550 : 3) ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางขุนทอง ในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านถนน และไฟฟ้าขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบางขุนทอง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า 1.ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนและไฟฟ้า ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองโดย ภาพรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนและ ไฟฟ้าขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองอยู่ในระดับน้อย 2. ประชาชนมีเพศต่างกันมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนและไฟฟ้าไม่แตกต่างกัน 3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน

มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงสร้างด้านถนนและไฟฟ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนและไฟฟ้าไม่ต่างกัน และ 5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนไม่แตกต่างกัน

จุไรลักษณ์ จิตรสบาย (2548 : 3) ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน กรณีศึกษาตำบลเป้า อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1. ประชาชนมีความเห็นด้วยเกี่ยวกับกฎระเบียบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านการร่วมจัดทำแผนพัฒนา การร่วมตรวจสอบรับรู้และแสดงความคิดเห็น การร่วมกำหนดความต้องการ และการร่วมปฏิบัติติดตามผล/ประเมินอยู่ในระดับมาก 3. ประชาชนที่มีความแตกต่างกันในด้าน อายุ เพศ สถานภาพสมรส การศึกษา ตำแหน่ง รายได้ อาชีพ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม และด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบลแตกต่างกัน

รัฐศาสตร์ สิงห์เหลือง (2540 : 3) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในเขตพระโขนง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตพระโขนงในระดับบุคคลและครอบครัวมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมาก ในระดับชุมชนมีส่วนร่วมปานกลาง ในระดับความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีส่วนร่วมน้อยและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในเขตพระโขนงได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ และรูปแบบที่อยู่อาศัย

ดอกไม้ บุญศิลป์ (2540 : 3) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมอาชญากรรม ศึกษากรณีเขตรับผิดชอบของ สก.อ.ศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบของ สก.อ.ศรีสวัสดิ์ มีส่วนร่วมในการควบคุมอาชญากรรมที่ระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนเพศ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุมอาชญากรรมในเขต สก.อ.ศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

มนตรี เทอดธีระกุล (2543 : 3) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพสตรี การมีส่วนร่วมของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล การส่งเสริมสนับสนุนจากส่วนราชการระดับการพัฒนาของจังหวัด ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลมี

ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลา ที่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล

ชูศักดิ์ คงอินทร์ (2545 : 3) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการควบคุมไฟฟ้าของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวังสะ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 44 ปี มีที่อยู่อาศัยห่างจากป่าระยะทางเฉลี่ย 6.77 กิโลเมตร มีที่ดินถือครอง จำนวน 11 - 20 ไร่ อาชีพหลักเกษตรกร อาชีพรองรับจ้าง มีรายได้ต่อครัวเรือนเฉลี่ย 9,386 บาท ต่อปี ส่วนใหญ่ย้ายถิ่นฐานมาจากที่อื่นตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านเฉลี่ย 25 ปี ได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับไฟฟ้าจากทางสื่อมวลชน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับไฟฟ้าในระดับค่อนข้างต่ำ

วุฒิชัย สุคนธวิท (2545 : 3) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการตำรวจนครบาล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 58.6 มีความรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,000 - 20,000 บาท ร้อยละ 26.5 มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ เพศ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

รัชชชัย ธเนศสกุล (2545 : 3) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สังกัดสาขาส่วนกลาง อยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ได้แก่ แรงจูงใจ ด้านลักษณะงาน รายได้ ระดับการศึกษาปริญญาตรี และตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ

ฉัตรชัย ด้วงจาด (2545 : 3) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาความคิดเห็นชุมชนคลองบางกอกน้อย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนริมคลองบางกอกน้อยมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับสูงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ชุมชน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากการตรวจเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาตำบล เพราะเป็นผู้จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาตำบล มีการทำโครงการต่างๆ ในแต่ละปี เน้นการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าด้านอื่นๆอย่างต่อเนื่องและรัฐได้มีนโยบายมีระเบียบกฎหมายกระจายอำนาจ ประกอบกับให้ประชาชนได้เข้าไปแสดงความคิดเห็นเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินกิจการร่วมกับภาครัฐนั้นและปัจจัยที่จะส่งผลต่อ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน คือปัจจัยส่วนบุคคลไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ เป็นต้น จากปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมานั้น นำไปสู่การกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป